

Adrian DZIEKAN*

KOLIZJA PRAWA DO FIRMY I PRAWA OCHRONNEGO NA ZNAK TOWAROWY

COLLISION RIGHTS of A COMPANY'S NAME AND THE RIGHT OF PROTECTION FOR A TRADEMARK

Streszczenie: Kolidują prawa do firmy i prawa ochronnego na znak towarowy polegają na możliwości wprowadzenia w błąd uczestników obrotu gospodarczego co do tożsamości podmiotów używających identycznych lub podobnych oznaczeń. Ma to istotne znaczenie praktyczne ze względu na to, że konkretne wyrażenie użyte w firmie lub w znaku towarowym wiąże się z renomą wypracowaną w toku wykonywanej działalności gospodarczej.

Rozstrzygnięcie, który podmiot jest uprawniony do danego wyrażenia, wynika z pierwszeństwa uzyskania prawa. Równie istotne – biorąc pod uwagę odmienną ochronę tytułów – jest ustalenie kwestii podobieństwa oznaczeń oraz ryzyka wprowadzenia w błąd.

Słowa kluczowe: firma, znak towarowy, ochrona prawa do firmy, zdolność odróżniająca, tożsamość przedsiębiorcy

Received: 07.2016

Abstract. The collision between the right of a company's name and the rights of protection for a trademark is the possibility of misleading market players as to the identity of business entities using identical or similar emblems. This is of great importance due to the fact that the exact phrase used in a company or in the trademark is associated with the reputation developed in the course of business activity.

The deciding of which business entity is entitled to the use of a given expression depends on the priority of obtaining the right of protection. Equally important - taking into account the diversity of titles of protection - is to determine the similarity of the signs and the risk of confusion..

Key words: company trademark, protection of the right to the company, the ability of distinguishing, identity of the trader

Accepted 09.2016

---

* Katolicki Uniwersytet Jana Pawła II w Lublinie

WSTĘP

Źródłem kolizji prawa do firmy przedsiębiorcy i prawa ochronnego na znak towarowy jest użycie tych samych lub bardzo podobnych wyrazów jako oznaczeń przez odrębne podmioty. Z istoty rzeczy problem ten odnosi się do znaków słownych lub słowno-graficznych. Może to stanowić celowe podszywanie się pod cudzą renomę lub mieć charakter przypadkowy, powiązany z rodzajem oferowanych towarów lub usług.

Identyczność i podobieństwo brzmienia firmy i znaku towarowego odnosi się do zdolności odróżniającej oznaczenia przedsiębiorcy, która może mieć charakter pierwotny lub wtórny. Pierwsza z nich jest abstrakcyjna i „wyraża się potencjalnej zdadności danego symbolu do odróżniania w ogólne” [Nowińska, Promińska, du Vall, 2011, 259; Zdyb 2011, uwagi do art. 5, Nb. 14; Skubisz 2014, 434]. Natomiast wtórna zdolność odróżniająca wyznacza cel, którego spełnienie zapobiega wprowadzeniu pozostałych uczestników obrotu w błąd, co do tożsamości podmiotu posługującego się rozpoznawalnym oznaczeniem w postaci firmy lub znaku towarowego. Podnoszona w dalszej części referatu zdolność odróżniająca będzie obejmować ujęcie wtórne, przejawiające się na płaszczyźnie wizualnej, znaczeniowej oraz fonetycznej użytych wyrazów.

Powstaje pytanie o to, czy za sformułowania wprowadzające w błąd należy uznać takie, które wykazują podobieństwo na jednej ze wskazanych powyżej płaszczyzn, dwóch czy wszystkich trzech? Co do zasady, należy przyjąć stanowisko, zgodnie z którym podobieństwo musi zachodzić we wszystkich trzech kryteriach, jednak udzielenie odpowiedzi na to pytanie będzie wymagało indywidualnej oceny w każdym przypadku.

Możliwość wprowadzenia w błąd dotyczy nie tylko identyczności czy podobieństwa oznaczenia przedsiębiorców. Koniecznym jest także wykonywanie działalności na tym samym obszarze. Będzie się to przejawiać podczas omawiania konkretnych regulacji w dalszej części referatu.

Rozwiązanie kolizji, wynikającej z użycia identycznego lub podobnego wyrażenia w firmie przedsiębiorcy i znaku towarowym uzależnione jest od pierwszeństwa w uzyskaniu uprawnienia do korzystania z danego oznaczenia. Zarówno w przypadku uprzedniej rejestracji przedsiębiorcy pod określoną firmą bądź wcześniejszego uzyskania ochrony na znak towarowy ochrona

prawna będzie odmienna. Kolizja interesów uprawnionych podmiotów może także mieć miejsce, gdy przedsiębiorca uzyskuje ochronę znaku towarowego, który jest identyczny lub podobny do brzmienia firmy, a następnie przenosi uprawnienia do tego znaku na inny podmiot.

Rozważania obejmują analizę właściwych przepisów metodą dogmatyczno – prawną.

UPRZEDNIE PRAWO OCHRONNE NA ZNAK TOWAROWY I PÓŹNIEJSZA REJESTRACJA FIRMY

W nawiązaniu do zasady pierwszeństwa punktem wyjścia poniższych rozważań jest określenie momentu rozpoczęcia ochrony w zakresie każdej z omawianych instytucji. W przypadku firmy przedsiębiorcy jest to chwila rozpoczęcia jej używania w obrocie gospodarczym [Wyrwiński 2003, uwagi do art. 43², Nb. 5; Pietrzykowski 2015, 213]. Natomiast w odniesieniu do znaku towarowego będzie to, zgodnie z art. 123 ustawy z dnia 30 czerwca 2003 r.- Prawo własności przemysłowej (dalej: PWP), chwila zgłoszenia znaku towarowego w Urzędzie Patentowym wraz z uwzględnieniem pierwszeństwa do uzyskania tego prawa określonego we właściwych przepisach PWP.

Przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1965 r. – Kodeks cywilny (dalej: KC) – stanowią o kontroli prawidłowości obierania firmy oraz o ochronie oznaczenia przedsiębiorcy w postępowaniu nieprocesowym na etapie rejestracji, w trakcie funkcjonowania w obrocie gospodarczym, aż do prawomocnego wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru [Sitko 2009, 136]. Zasada prawdziwości firmy, wyrażona w art. 43³ § 2 KC, stanowi, że „firma nie może wprowadzać w błąd, w szczególności co do osoby przedsiębiorcy (...)”. Ta regulacja dotyczy nie tylko rzeczywistego wprowadzenia w błąd ale także potencjalnej możliwości wprowadzenia w błąd klienta we wskazanym zakresie [Książak, Pyziak-Szafnicka 2014, uwagi do art. 43³, Nb. 12; Sitko 2009, 132 i n.]. Z uwagi na charakter oznaczenia, któremu zarzuca się kolizję, nie będzie mieć zastosowania zasada wyłączności firmy (art. 43³ § 1 KC) stanowiąca typowy instrument rozwiązywania kolizji istniejącej w przypadku obrania przez przedsiębiorców podobnych firm.

Mimo odmowy zastosowania zasady wyłączności powyżej zacytowany przepis należy rozumieć w odniesieniu do pojęcia „wspólnego rynku” zawartego w art. 43³ § 1 KC. Jak wskazuje A. Janiak, omawianego terminu nie nale-

ży „ograniczać do obszaru geograficznego, lecz traktować raczej w kategoriach sfery oddziaływania lub zamierzonej ekspansji przedsiębiorcy oraz w znaczeniu wspólnej klienteli, która może być wyznaczona w oparciu o różne kryteria, w szczególności geograficzne (rynek miejscowy, rynek lokalny, rynek krajowy, rynek europejski, rynek światowy), przedmiotowe (rynek paliw, rynek energii, rynek finansowy, rynek nieruchomości, rynek produktów rolnych itp.), a nawet czasowe - np. rynki sezonowe” [Kidyba 2012, uwagi do art. 43³ KC Nb. 4; Szwaia 2004, 14]. W związku z tym ochronie będzie podlegać używanie identycznego lub podobnego oznaczenia na tym samym obszarze wykonywania działalności gospodarczej w sensie geograficzny, przedmiotowym, a także czasowym, które ma przeciwdziałać wprowadzeniu lub możliwości wprowadzenia w błąd co do osoby przedsiębiorcy.

Naruszenie zasady prawdziwości firmy wymaga podjęcia określonych działań celem usunięcia stanu niezgodnego z prawem. Na etapie rejestracji firmy sąd rejestrowy powinien w pierwszej kolejności rozstrzygnąć, czy firma, określona w złożonym wniosku o wpis, może wprowadzać uczestników obrotu w błąd. W przypadku pozytywnej odpowiedzi na to pytanie sąd powinien wezwać wnioskodawcę do usunięcia braków formalnych, ze wskazaniem konieczności zmiany firmy lub wniosek oddalić. Choć teoretycznie taka sytuacja wydaje się możliwa, to jednak w praktyce trudno jest ją sobie wyobrazić ze względu na brak źródła informacji co do tego, jakie firmy przedsiębiorców są w toku rejestracji.

Inaczej przedstawia się sytuacja, gdy przedsiębiorstwo działające pod wprowadzającą w błąd firmą już zostało zarejestrowane. Materialno-prawną podstawą wykreślenia wpisu takiej firmy jest art. 43³ § 2 KC, natomiast podstawa procesowa została zawarta w przepisach ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 o Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej: KRS). Art. 12 ust. 3 tej ustawy stanowi o możliwości wykreślenia z rejestru danych niedopuszczalnych przez wzgląd na obowiązujące przepisy prawa. W tym celu, sąd rejestrowy powinien stwierdzić ów niedopuszczalność wpisu firmy przedsiębiorcy na podstawie art. 43³ § 2 KC, następnie dokonać jego wykreślenia ex officio oraz zobowiązać do złożenia wniosku o wpis firmy, która nie koliduje z prawami zainteresowanych (art. 24 ust. 1 KRS). Problematyczne wydaje się w tym przypadku funkcjonowanie przedsiębiorcy w okresie pomiędzy prawomoc-

nym wykreśleniem wpisu o firmie, a dokonaniem wpisu nowej firmy przedsiębiorcy. Wątpliwości nasuwa także możliwość wykreślenia wpisu firmy, wobec wcześniejszego postanowienia o wpisaniu przedsiębiorcy do rejestru, które potwierdzało zgodność z prawem złożonego wniosku.

Należy rozważyć dopuszczenie działania sądu rejestrowego wyłącznie na podstawie art. 24 ust. 1 KRS. W tym trybie może zostać nałożony na przedsiębiorcę obowiązek złożenia wniosku o wpis bez uprzedniego wykreślenia firmy, która wprowadza lub może wprowadzać w błąd. Postępowanie przymuszające może zostać wszczęte zawsze, gdy ustawa nakłada na podmiot obowiązek złożenia wniosku o wpis [Zamojski 2006, 38], co zgodnie z art. 22 KRS następuje w ciągu 7 dni od daty zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu. Wydaje się, że takim zdarzeniem może być między innymi powstanie stanu niezgodności z prawem przez naruszenie art. 43³ § 2 KC. Taka interpretacja - choć daleko idąca - ma uzasadnienie w konieczności zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego. W tym celu sąd rejestrowy powinien w pierwszej kolejności stwierdzić możliwość wprowadzenia w błąd uczestników obrotu przez używanie dotychczasowej firmy, a następnie wyznaczyć 7-dniowy termin na złożenie stosownego wniosku o wpis pod rygorem nałożenia grzywny.

Sygnalizowane możliwości sądu rejestrowego wydają się być tylko teoretyczne, ze względu na ograniczoną możliwość dochodzenia roszczeń związanych z naruszeniem prawa, a przede wszystkim ze względu na brak informacji i danych pozwalających sądowi rejestrowemu na rozstrzygnięcie przedmiotowej kolizji praw.

Odmiernym trybem od postępowania przed sądem rejestrowym jest powództwo cywilne na podstawie art. 187 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (dalej: KPC), z tą różnicą, że podstawą dochodzonych roszczeń nie będzie art. 43³ § 2 KC, tylko właściwe przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (dalej: UZNK). Materialną odstawą ochrony znaku towarowego jest z art. 3 w związku z art. 5 UZNK. Przesłanką udzielenia ochrony jest fakt używania danego oznaczenia przez przedsiębiorcę, które jest sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami oraz narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta (art. 3 UZNK). Istotne są także forma i okoliczności, które mogą powodować wpro-

wadzenie potencjalnych klientów w błąd [Zob. Zdyb, uwagi do art. 5, Nb. 23 – 24].

Art. 5 UZNK dotyczy oznaczenia przedsiębiorcy, którego zakres jest niejednolicie rozumiany w doktrynie. Przeważające jest jednak szerokie ujęcie terminu „przedsiębiorstwo”, które obejmuje znaczenie przedmiotowe, podmiotowe oraz funkcjonalne [Tak: Sołtys 2003, 33; Sitko 2008, 23; Zdyb, uwagi do art. 5, Nb. 11; Odmiennie: Promińska 2001, 153 i n.]. Tak więc, przepis ten będzie także dotyczył prawa do firmy.

Katalog roszczeń, jakie przysługują uprawnionemu, zawarty jest w art. 18 UZNK. Są nimi: żądanie zaniechania działania, usunięcie jego skutków, złożenie oświadczenia o odpowiedniej formie i treści, naprawienie szkody, wydanie bezprawnie uzyskanych korzyści oraz zasądzenie odpowiedniej sumy na cel społeczny.

Pewnego komentarza wymaga kwestia wykonania orzeczenia i związania sądu rejestrowego orzeczeniem wydanym przez sąd procesowy w postępowaniu prowadzonym w trybie art. 187 KPC? Otóż, jedyna forma prejudycjalności, jaką przewidują przepisy procedury cywilnej, to związanie sądu prawomocnym wyrokiem skazującym wydanym w postępowaniu karnym (art. 11 KPC). Wobec tego trudno wywodzić obligatoryjne działanie sądu rejestrowego na skutek orzeczenia wydanego przez sąd cywilny. Właściwym sposobem wykonania prawomocnego orzeczenia w omawianym przypadku jest egzekucja świadczenia niepieniężnego w trybie art. 1051 KPC, do której to przepisy KRS odwołują się bezpośrednio (art. 24 KRS). Na marginesie warto wskazać, że sentencja wyroku stwierdzającego naruszenie danego oznaczenia zawierałaby – prócz zasądzenia określonego świadczenia zgodnie z żądaniem zawartym w pozwie- zobowiązanie do zaniechania używania konkretnego oznaczenia w obrocie gospodarczym. W związku z tym wykonanie orzeczenia mogłoby nastąpić alternatywnie, poprzez zaniechanie prowadzenia działalności przedsiębiorcy lub poprzez zmianę firmy.

UPRZEDNIE PRAWO DO FIRMY I PÓŹNIEJSZA REJESTRACJA ZNAKU TOWAROWEGO

Sytuacja odwrotna od wcześniej zaprezentowanej dotyczy przypadku, gdy jako pierwsza ochronę uzyskała firma przedsiębiorcy, a następnie został zarejestrowany znak towarowy zawierający oznaczenie słowne identyczne lub podobne do rdzenia firmy. Możliwość ochrony prawa do firmy przewidują przepisy PWP. Decydująca dla uzyskania ochrony jest jednak zasada specjalizacji znaku towarowego. Według niej, ochrona znaku towarowego obejmuje konkretny rodzaj produktów danego przedsiębiorcy. Tak więc uzyskanie ochrony przed możliwością wprowadzenia w błąd dotyczy sytuacji, gdy zakres terytorialny działalności wykonywanej przez uprawnionego do znaku towarowego i przedsiębiorcy działającego pod identyczną lub podobną firmą jest tożsamy, a równocześnie przedsiębiorca prowadzi działalność pod uprzednio zarejestrowaną firmą w zakresie usług lub towarów objętych zgłoszeniem znaku towarowego.

Ochrona firmy na podstawie przepisów PWP obejmuje jedynie etap rejestracji znaku towarowego. Jest to spowodowane zmianą trybu postępowania w przedmiocie udzielenia ochrony znaku towarowego. Ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy- Prawo własności przemysłowej uchylono art. 131 ust. 1 p. 1. W jego miejsce dodano art. 132¹ PWP, który wprowadził możliwość wyrażenia sprzeciwu składanego przed Urzędem Patentowym w związku z rejestracją znaku towarowego naruszającego prawa osobiste lub majątkowe osób trzecich.

Szerszy zakres ochrony został przewidziany w art. 43¹⁰ KC. Przepis ten stanowi o ochronie prawa do firmy przedsiębiorcy, które zostało zagrożone lub naruszone cudzym działaniem. Na tej podstawie uprawniony może żądać zaniechania działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać usunięcia jego skutków, złożenia oświadczenia lub oświadczeń w odpowiedniej treści i formie, naprawienia na zasadach ogólnych szkody majątkowej lub wydania korzyści uzyskanej przez osobę, która dopuściła się naruszenia.

Powyższa regulacja nie wskazuje rodzajów ani konkretnych działań, jakie mogą zagrażać lub naruszać prawo do firmy. Toteż, *lege non distinguente* należy przyjąć, że chodzi o każde działanie o określonym w ustawie skutku, które charakteryzuje się bezprawnością. Bezprawność nie została zdefinio-

wana przez ustawodawcę ale w literaturze powstałej na gruncie art. 5 KC wskazuje się, że polega ona na wkroczeniu w cudzą sferę praw podmiotowych i odnosi się tylko do osoby, której prawa zostały naruszone [Pyziak – Szafnicka 2009, uwagi do art. 5, Nb. 44.]. Bezprawne działanie cechuje się sprzecznością z prawem lub zasadami współżycia społecznego w sensie obiektywnym [Sitko 2009, 227; Skubis 2014, 675]. Wobec tego powstaje pytanie o to, czy korzystanie ze znaku towarowego, który uzyskał ochronę później, niż miało miejsce pierwsze użycie firmy przedsiębiorcy, może być uznane za bezprawne?

Wydaje się, że na tak postawione pytanie należy udzielić odpowiedzi twierdzącej z zastrzeżeniem poczynionych wyżej uwag dotyczących zakresu możliwej kolizji i jej przesłanek. Późniejsze uzyskanie ochrony identycznego lub podobnego znaku towarowego jak firma przedsiębiorcy, wydaje się naruszać zasady współżycia społecznego. Używanie identycznego lub podobnego oznaczenia do firmy w zakresie podobnego obszaru i przedmiotu działalności godzi w uzasadnione interesy przedsiębiorcy. Przemawia za tym bezpieczeństwo obrotu gospodarczego, które wyraża się w ochronie tożsamości przedsiębiorcy i przedmiotu działalności.

Postępowanie w przypadku zagrożenia lub naruszenia prawa do firmy na podstawie art. 43¹⁰ KC będzie przebiegać analogicznie jak w omówionym wcześniej przypadku, czyli w trybie procesowym.

Ochrona prawa do firmy przedsiębiorcy może być także realizowana na podstawie art. 3 w związku z art. 10 UZNK. Drugi z powołanych przepisów stanowi o tym, że czynem nieuczciwej konkurencji jest takie oznaczenie towarów lub usług, które może wprowadzać klientów w błąd co do ich pochodzenia. Katalog roszczeń oraz sposób ich realizacji jest taki jak w przypadku ochrony znaku towarowego na podstawie art. 3 w związku z art. 5 UZNK.

PRZENIESIENIE PRAW DO ZNAKU TOWAROWEGO NA INNEGO PRZEDSIĘBIORCĘ

W praktyce spotykana jest sytuacja, gdy przedsiębiorca uzyskuje ochronę znaku towarowego, który jest wyrażony słownie lub słowno-graficznie, w sposób identyczny lub podobny do jego firmy [Odmiennie: Wiszniweska, PPH 2001/12/4]. Przejście prawa do znaku towarowego, na podstawie przepisów KC oraz PWP może nastąpić wraz z przedsiębiorstwem, jego częścią lub samodzielnie [Skubisz, 992 i n.].

Możliwość zbycia znaku towarowego uregulowana została w sposób wybiórczy w art. 162 PWP. Ustawodawca nie określił trybu zbycia prawa ani szczegółowych praw i obowiązków stron umowy.[Demendecki, Niewęglowski, Sitko, Szczotka, Tylec, 2015, uwagi do art. 162, Nb. 1]. To też powoduje liczne problemy, szczególnie gdy nabywca korzysta z renomy uzyskanej w związku z działalnością przedsiębiorcy, który dokonuje zbycia, a korzystanie ze znaku jest niezgodnie z jego wolą lub nawet tej renomie szkodzi.

Wydaje się, że skoro przedsiębiorca decyduje się na przeniesienie praw na znak towarowy na inny podmiot, to godzi się na to, aby nabywca z tych uprawnień korzystał według własnego uznania (o ile sposób używania jest zgodny z prawem i zasadami współżycia społecznego).

Identyczne lub podobne oznaczenie podlega ochronie prawnej także względem zbywcy znaku towarowego, który renomę danej marki wypracował w związku z wykonywaną działalnością. Jednak uwzględniając to, że sposób nabycia prawa do danego oznaczenia jest w tej sytuacji zgodny z prawem, nie każdy model ochrony prawnej przedstawiony wcześniej znajdzie zastosowanie. W związku z tym należy odrzucić możliwość powołania przepisów PWP, gdyż te dotyczą wyłącznie etapu rejestracji znaku towarowego. Zastosowania nie znajdzie także regulacja zawarta w UZNK, ze względu na brak celowego działania ukierunkowanego na wprowadzanie potencjalnych klientów w błąd. Natomiast właściwe będzie powołanie art. 43¹⁰ KC. Podkreślić należy, że prawo do firmy obejmuje nie tylko -przedstawioną wcześniej- ochronę przed używaniem jej przez inne podmioty, ale także renomę zawartego w niej wyrażenia, które stanowi dobro osobiste przedsiębiorcy. Działanie na szkodę renomy firmy kwalifikuje się jako bezprawne przez wzgląd naruszenia zasad współżycia społecznego. Ostatecznie należy podkreślić, że wzajemne prawa, obowiązki oraz rozwiązanie ewentualnej kolizji powinny być ustalone przez strony ze szczególną dokładnością w umowie, przez wzgląd na bardzo pobieżną regulację ustawową.

PODSUMOWANIE

Rozwiązanie kolizji wynikającej z użycia tego samego wyrażenia w firmie przedsiębiorcy i znaku towarowym jest uzależnione od możliwości wprowadzenia w błąd uczestników obrotu, która jest determinowana przez zasadę specjalizacji oraz pojęcie wspólnego rynku - w zależności od przepisów sta-

nowiących podstawę ochrony - oraz od pierwszeństwa uzyskania prawa. W sytuacji gdy jako pierwszy ochronę uzyskał uprawniony do znaku towarowego, ochrona jego prawa może przebiegać na podstawie regulacji zawartej w art. 43³ § 2 KC przed sądem rejestrowym w trybie art. 24 ust. 1 KRS. Możliwe jest także dochodzenie roszczeń na podstawie art. 3 w związku z art. 5 UZNK w trybie art. 187 KPC.

W sytuacji odwrotnej, na etapie rejestracji znaku towarowego w Urzędzie Patentowym, ochrona zawarta jest w art. 132¹ PWP i polega na możliwości złożenia sprzeciwu co do rejestracji znaku, który narusza prawa osobiste lub majątkowe osób trzecich. Ponadto, także w trybie procesowym, ochrona jest realizowana na podstawie art. 43¹⁰ KC lub według art. 3 w związku z art. 10 UZNK.

Zupełnie odmiennie przebiega ochrona identycznego wyrażenia zawartego w firmie przedsiębiorcy i znaku towarowym, gdy prawo do znaku zostanie przeniesione na inny podmiot. Ze względu na zgodne z prawem uzyskanie tytułu do posługiwania się określonym wyrażeniem, ochrona przed deprecjacją jego renomy będzie odmienna od wcześniej opisanych. Będzie ona przebiegać w trybie procesowym w oparciu o regulację zawartą w art. 43¹⁰ KC.

SPIS LITERATURY

- Demendecki T. , Niewęglowski A., Sitko J., Szczotka J., Tylec G., *Prawo własności przemysłowej*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2015;
- Kidyba A. (red.) *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna*, red. A. Kidyba, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2012;
- Księżak P., Pyziak-Szafnicka M. (red.) *Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2014;
- Michalak A. [w:] *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, red. M. Zdyb, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2011;
- Nowińska E., Promińska U., du Vall M., *Prawo własności przemysłowej*, Wyd. LexisNexis, Warszawa 2011;
- Pietrzykowski K. (red.) *Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz do art. 1-449¹⁰*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2015;
- Promińska U., *Firma przedsiębiorcy a oznaczenie przedsiębiorstwa* [w:] *Księga pamiątkowa z okazji 80-lecia rzesznictwa patentowego w Polsce*, Wyd. Polska Izba Rzeczników Patentowych, Warszawa 2001;

- Pyziak-Szafnicka M. (red.) *Kodeks cywilny. Część ogólna. Komentarz*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2009;
- Sitko J., *Firma i jej ochrona*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2009;
- Sitko J., *Dualizm oznaczeń przedsiębiorcy i przedsiębiorstwa - obrzeża prawa własności przemysłowej*, PPH 2008/ 4;
- Skubisz R. (red.) *System prawa prywatnego. Prawo własności przemysłowej. T. 14B*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2014;
- Sołtys B., *Nazwy handlowe i ich ochrona w prawie polskim*, Wyd. Zakamycze, Kraków 2003;
- Szwaja J., *Zasada prawdziwości firmy*, PS 2004/ 5;
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy- Prawo własności przemysłowej Dz.U.2015, nr 0, poz.1615 ze zm.;
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, Dz. U. 1993, nr 47, poz. 211 ze zm.;
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.;
- Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 o Krajowym Rejestrze Sądowym, Dz. U. 1997, nr 121, poz. 769 ze zm.;
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1965 r. – Kodeks cywilny, Dz. U. Nr 16 poz. 93 ze zm.;
- Ustawa z dnia 30 czerwca 2003 r.- Prawo własności przemysłowej, Dz. U. 2001, nr 49, poz. 508 ze zm.;
- Wiszniweska I., *Znaki towarowe w prawie własności przemysłowej*, PPH 2001/12;
- Wyrwiński M. *Komentarz do niektórych przepisów kodeksu cywilnego (dotyczących firmy i prokury) zmienionych ustawą z dnia 14 lutego 2003 r., o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (DZ. U. 03.04.408)*, LEX/el., 2003 (wydanie wyłącznie elektroniczne);
- Zamojski Ł. M., *Przepisy przymuszające stosowane przez sąd rejestrowy zawarte w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym*, PPH 2006/2;